

Aan de voorzitter Provincie Zeeland
t.a.v. de Statengriffie
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Onderzoek binnenvaart	133390		

Middelburg, 22 juni 2022

Geachte voorzitter,

Bij deze ontvangt u het onderzoeksrapport "Ligplaatsen binnenvaart".

Aanleiding

In maart 2021 ontvingen wij de eerste signalen van onvrede uit de binnenvaartsector. De SGP heeft daarover schriftelijke vragen gesteld en u heeft op 11 juni 2021 een motie aangenomen die ons (samengevat) de opdracht geeft om in overleg te treden met de diverse ligplaatseigenaren, de knelpunten van het ligplaatsentekort in kaart te brengen en hiervoor een plan van aanpak op te stellen. Wij hebben Panteia de opdracht gegeven om het onderzoek uit te voeren. Met deze brief wordt u geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek en over welke acties wij voornemens zijn om uit te voeren.

Belangrijkste aanbevelingen uit het onderzoeksrapport:

De onderstaande aanbevelingen vormen de basis voor het te ontwikkelen plan van aanpak.

- Urgent en op korte termijn op te pakken:** herstel de wachtplaatscapaciteit aan de PZEM-kade en maak deze (weer) geschikt voor minimaal twee schepen.
- Urgent en op zeer korte termijn op te pakken:** Haal de achterstand in die Zeeland heeft bij het aanbieden van informatie op blauwewegolfinnend.nl. Breng daarbij de provinciale ligplaatsen op het Kanaal door Walcheren in, alsmede de belangrijkste ligplaatsen die door gemeentelijke beheerders (Middelburg, Sluis, evt. Hulst) worden aangeboden langs doorgaand vaarwater.
- Op middellange termijn (pre 2025):** Biedt walstroom aan daar waar ligplaatsen zich in de nabijheid van woningen bevinden. Hiertoe kan gebruik gemaakt worden van Europese co-financiering vanuit de Connecting Europe Facility
- Coördinerend** Treed in gesprek met de gemeentelijke beheerders van Vlissingen en Sluis om meer ligplaatscapaciteit te scheppen in de havens van Breskens en Vlissingen ten behoeve van de zandvaart. Het vertrek van de visafslag in Breskens zou daartoe een kans moeten bieden.
- Stimulerend:** Hoewel er geen landelijke richtlijn bestaat, geldt in heel erg veel binnenhavens in Nederland dat het nemen van een ligplaats (zonder te laden/lossen) tussen vrijdag 16:00 en maandagochtend 07:00 vrijgesteld is van havengeld. In de provincie Zeeland is dat **bij geen enkele gemeentelijke beheerder** zo vastgelegd in de havengeldverordeningen. Met name rondom Middelburg valt hier een quick-win te behalen.

- f) **Stimulerend:** Dring er op aan dat Rijkswaterstaat de ligplaatsmogelijkheden hersteld bij de Zandkreeksluis.
- g) **Samenwerkend:** De binnenvaart is een belangrijke sector voor de provincie Zeeland. Er is een groot aantal binnenvaartschippers actief in Zeeland (Terneuzen, Middelburg, Goes) en de sector is van vitaal belang voor de bereikbaarheid van North Sea Port. Daar waar de provincies Noord-Brabant en Limburg Rijkswaterstaat met middelen (geld) ondersteunen ten aanzien van de bediening van kunstwerken, kan de provincie Zeeland middelen inbrengen aan Rijkswaterstaat Zee&Delta om daarmee de kwaliteitsbeleving bij ligplaatsen van Rijkswaterstaat op peil te houden.
- h) **Initiërend:** Stel samen met Rijkswaterstaat Zee&Delta, North Sea Port en de gemeentelijke beheerders een website cq. applicatie op met daarin alle gewenste details met betrekking tot ligplaatsen. Ga daarbij in op lengte/breedte van de ligplaatsen, maar vooral ook op aanvullende details (afloop, auto-afzetmogelijkheden, walstroom, etc.).
- i) **Innoverend:** Het Binnenvaart Ligplaats Informatie Systeem (BLIS) is momenteel maar beperkt bruikbaar voor binnenschippers. Er zou met achterliggende informatie meer gedaan kunnen worden als de data slimmer bewerkt wordt. Maak het mogelijk dat iedere binnenvaartschipper het actuele inzicht krijgt over de wijze waarop de ligplaats bezet is. Nu wordt aangegeven: 50% vrij. Wanneer dit een ligplaats betreft van 200 meter en er ligt een schip van 100 meter in het midden, dan is aan beide zijden twee keer 50 meter over. Daar kan dus niets liggen. Door AIS-gegevens op een slimme manier te verwerken kan dit inzicht wel worden aangeboden en wordt het systeem bruikbaar. In Limburg is in het verleden een pilot gedraaid waarop voortgebouwd kan worden. Overweeg dit systeem voor de weekenden uit te breiden met reservering.

Welke concrete acties worden genomen:

Op basis van de door het onderzoeksbureau voorgestelde aanbevelingen, starten wij direct na het zomerreces met de onderstaande 5 verbetervoorstellen. Wij gaan met alle partijen om tafel om te spreken over rol, verantwoordelijkheid, uitwerking en aanpak van de concrete maatregelen'

- **Vorming van een goed functionerend netwerk binnenvaart Zeeland**

In samenwerking met de brancheorganisaties in de sector en de havenbedrijven en havenbeheerders wordt een K&I-netwerk opgezet. Er volgen nog gesprekken met meerdere partijen. In najaar wordt het eerste overleg gepland in samenspraak met de binnenvaartsector.

- **Wederopenstelling PZEM-kade**

Vanuit de prioritering Voorjaarsnota is er € 100.000,-- gereserveerd voor het aanpassen en weer in gebruik nemen van deze kade. Deze kade dient als wachtplaats. Het schip kan kortstondig afmeren om bijvoorbeeld personeel af te zetten.

- **Plan van aanpak "ligplaatsen/wachtplaatsen binnenvaart"**

Het onderzoeksrapport geeft aan dat er nu op piekmomenten tekort aan ligplaatsen/wachtplaatsen is en dat naar verwachting dit tekort in de toekomst als gevolg van marktontwikkelingen zal toenemen. De provincie maakt in samenwerking met de havenbeheerders en havenwegbeheerders een plan van aanpak hoe dit probleem aan te pakken.

- **Realisering digitaal meldpunt bij de Provincie voor schippers**

In het vierde kwartaal wordt dit digitale meldpunt bij de Provincie in gebruik genomen. De schippers kunnen onregelmatigheden, slecht onderhoud, problemen bij het vinden van ligplaatsen, suggesties, e.d. melden. Deze meldingen worden geregistreerd en geanalyseerd, waarna deze informatie wordt besproken met beheerders van de vaarwegen en havens. De Provincie beheert het meldpunt.

- **Inventarisatie van de mogelijkheden/consequenties op landelijke informatienetwerken**

Er zal een inventarisatie plaatsvinden naar de mogelijkheden en consequenties van het aansluiten op de landelijke informatiesystemen op informatiewebsites blauwewegverbinden.nl en Binnenvaart Ligplaats Informatie Systeem (BLIS). Uit het onderzoek blijkt dat Zeeuwse havenbeheerders (behalve North Sea Port en RWS) niet zijn aangesloten.

- **Subsidieregeling vanuit Ministerie van I&W**

Op dit moment is er een subsidieregeling vanuit het Rijk in voorbereiding voor het "renoveren" van kades. Deze regeling wordt in het najaar opengesteld. De Provincie onderneemt na openstelling van de regeling initiatief naar de Zeeuwse partners om gebruik te maken van deze regeling. De exacte regeling is nog niet bekend.

Terugkoppeling:

Wij informeren u in het eerste kwartaal van 2023 over het verloop van de uitwerking.

We hopen u voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen:

1. Bijlage 1 Onderzoeksrapport

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.